No. 47 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 24 en 25 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Februarij.

— Gisteren heeft men hier het treurig berigt ontvangen van eene geweldige aardbeving, die op den Martinique op den 11 Januarij geteisterd heeft, en vernielde de hoofdplaats Fort Royal, alsmede de haven van St. Pierre geweldig geleden hebben, terwijl eene menigte menschen daarbij zouden omgekomen zijn. Ofschoon bij het gouvernement nog geen officieel verslag nopens het ongeluk ingekomen is, behelsde de *Moniteur* reeds heden een rapport van den minister van kolonien, *Rosamel*, aan den koning, bepaaldelijk strekkende om hulp en onderstand aan de ongelukkige bewoners van het eiland te verleenen. In dit rapport leest men het volgende:

„*Sire*, den 11den Januarij jl., des morgens ten kwartier voor zes uren, heeft eene aardbeving de stad Fort Royal, hoofdplaats van het gouvernement van Martinique, en de omliggende gemeenten, in eenen puinhoop doen verkeeren. Het hospitaal is op de zieken ingestort, alle in steen gebouwde huizen zijn omvergeworpen, het getal der gedoode of gekwetste personen wordt op 500 geschat; zoodanig zijn de treurige bijzonderheden in de bladen van Guadeloupe van 15 en 16 Januarij vermeld. In dezelfde bladen vindt men eene proclamatie van den gouverneur van Martinique, die bij de vermelding van den ramp, de inwoners uitnoodigt om verscheidene noodzakelijke werken in het algemeen belang uit te voeren, en een besluit van denzelfden gouverneur, waarin voor alle vlaggen den mijen invoer van levensmiddelen en ammunitie bout wordt gelaend."

De minister zegt vervolgens, dat aangezien hij nog geen officieel verslag heeft, hij ook nog geen opgaaf kan doen van het bedrag der schaden, die hij echter zoodra hij die ontving onder de oogen van den koning zou brengen, ten einde de toestand der kolonie onmiddelijke hulp verwerfelijk, waartoe hij vervolgens de noodige voorslagen doet. Dit rapport wordt door eene ordonnantie gevolgd, waarbij ten behoeve der gezegde kolonie aan den minister van marine een crediet van 2,200,000 fr. geopend word.

De bijzondere brieven van het eiland Martinique hangen een schrikverwekkend tafereel op van de verwoesting, de ongelukken en schaden door het verschrikkelijk natuur-verschijnsel te weeg gebragt.

De baron *Dupin* had reeds gisteren aan den koning, uit naam der gedelegeerden van Martinique, een adres aangeboden, waarbij om een onderstand van anderhalf millioen fr., de zending van 300 man troepen en de vrije invoer werd verlangd.

— Heden morgen is een koerier uit Brussel met depeches op de Tuilerien aangekomen. De door denzelven aangebragte tijdingen moeten zeer belangrijk geweest zijn daar zij onmiddellijk tot een kabinetsraad van al de ministers aanleiding gaven. Eene estafette is na den afloop naar Brussel gezonden.

Uit bijzondere berigten van Brussel uit men hier weten, dat de belgische ministers een belegd hammen in de kanon rekenen te hebben, die zich voor de toestelling der voorstellen van de conferentie zouden verklaren.

— De heer *Odillon Barrot* heeft thans ook van zich doen hooren, en zijne gevoelens in een uitvoerig artikel in den *Constitutionnel*, het blad dat gehouden word onder den invloed van den heer *Thiers* te staan, geopenbaard.

Naar de lijsten op den 20sten october 1837 opgemaakt, bedraagt het getal kiezers der 86 departementen van Frankrijk 197,602. De lijsten van het getal kiezers in october 1838 zijn nog niet opgemaakt, maar men gelooft niet, dat het getal veel grooter zal zijn.

— De overeenkomst tusschen den vader der treurspeelster *Rachel* en het bestuur van het *théâtre Français* is thans bepaaldelijk geregeld. *Rachel* zal tot hare meerderjarigwording een jaarlijksche som van 40,000 fr. trekken; dezelve zoo veel als het traktement van een maarschalk van Frankrijk.

— In berigten uit Madrid tot den 14den, wordt verzekerd, dat de gemoederen meer begonnen te bedaren, en de indruk van het besluit der prerogatie genoegzaam geweken is. Het scheen niet, dat meer betengelende maatregelen tegen de drukpers zoude nemen. — De gezondheid van den president van den raad was nog altijd zeer wankelend.

— Ter beurze was men heden vrij gerust omtrent den afloop der belgische zaken en hield men zich overtuigd, dat de meerderheid der kamer voor de toetreding zou stemmen. De notering was heden (21 februarij) 5 pCt 111; 3 pCt. 78,75; Nap. r. 99,40; Sp. Ardoin 19 drie achtste; Rom. L. 100½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Februarij.

Z. M. heeft benoemd, tot adjudant van den generaal-majoor *Boreel*, kommanderende de 2de brigade cavalerie te velde, den ritmeester *F. C. H.* baron *van Utenhoven*, van het regiment huzaren n°. 6.

Hoogstdezelve heeft weder in actieve dienst gesteld den eersten luitenant *G. J. Ewald*, bij de 13de afd. infanterie.

Voorts heeft Z. M. den eersten luitenant *W. P. J. Maas*, van het corps rijdende artillerie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend.

— Bij het wapen der infanterie het leger in Oostindië zijn in bijne tegenwoordigen rang en anciënneteit overgeplaatst, de 2de luitenants *J. P. J. van Bosseveien*, van de 5de, en *H. Gober*, van de 13de afd. infanterie.

Een 1sten luitenant van het corps mineurs en sappeurs, *P. P. Maschenk*, tijdelijk met het kommando van eene kompagnie van gemeld korps belast, is daarvoor door Zijne Majesteit eene geldelijke toelage verleend.

— Zijne Majesteit heeft vergund dat de kolonel *J. de Lenne*, die in het begin van dit jaar door Hoogstdezelve op non-activiteit was gebragt, in afwachting van het verleenen van pensioen, zoo lang de tegenwoordige omstandigheden zullen voortduren, bij het regement huzaren n°. 6 in dienst zal blijven.

— Eervol is ontslagen, als 2de luitenant kwartiermeester bij het 1ste bataillon der afdeeling mobile Utrechtsche schutterij, de 2de luitenant kwartiermeester van de 12de afdeeling, *C. T. van Ghert*.

— Naar men verneemt zal het ontwerp van wet tot droogmaking van het Haarlemmermeer, hetwelk een punt van beraadslaging bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij de hervatting harer werkzaamheden zal uitmaken, geheel op hetzelfde plan berusten, als het vroeger ontwerp in de maand Maart ll. aan de kamer aangeboden.

— Dezer dagen heeft de regering geantwoord op de bedenkingen in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt ten aanzien van het ontwerp van wet, betrekkelijk den invoer van gouden en zilveren werken. (Wij zullen op deze antwoorden nader terugkomen).

— Te Amsterdam is in den avond van 20 dezer wederom brand ontstaan ten huize van *A. Ros*, winkelier in de Buiten-Oranjestraat, waardoor het geheele voorhuis, de zolder en winkel-opstal vernield zijn geworden.

— Den 21 dezer is te Amsterdam van de werf *Vredenhof*, met het gewenschte gevolg, van stapel gelaten het stoomschip *Friso*, gebouwd voor rekening van de Friesche stoombootreederij, en bestemd voor de vaart tusschen Amsterdam en Harlingen.

— Bij het koninklijk besluit, waarbij aan de afgescheidenen van het hervormd kerkgenootschap, die zich aan de van regeringswege voorgeschrevene bepalingen hebben onderworpen, vrijheid verleend wordt tot de openbare uitoefening van hunne godsdienst, wordt bepaald dat deze nieuwe gemeente hare openbare eeredienst zal uitoefenen te Utrecht in het gebouw genaamd *Soli Deo gloria*. Als opzieners der gemeente worden erkend *H. P. Scholte*, *H. G. Kleyn*, *R. Fokke*, *P. W. Lolhes* en *A. M. van Beugen*. De gemeente is onderworpen aan alle wettelijke bepalingen en gouvernements ver-

ordeningen met betrekking tot andere kerkgenootschappen in het rijk in het algemeen bestaande.

— Men verneemt uit Katwijk aan Zee, dat voor het zoogenaamde Wassenaarsche Vlak (ongeveer halfweg Katwijk en Scheveningen), eergisteren nacht gezonken is eene Katwijksche pink, toebehoorende aan den reeder en substituut-strandvonder *Meerburg*. Het ongeluk is veroorzaakt geworden door eene andere pink van dezelfde plaats, die tegen de gezonkene gezeild was. Aan een der manschappen van de equipage, die geheel ontkleed naar het strand gezwommen was, en in dienzelfden staat naar Katwijk aan Zee uit een adem was geloopen, verzekert men, dat het behoud moet worden toegeschreven van het overige scheepsvolk, hetwelk door de hulp der reddingboot van die plaats gered is geworden. Zoodra wij den naam van dien edelen menschenvrijend kennen, zullen wij zijn naam publiek maken.

— Uit het *Weekblad van het Regt* ontleent men de volgende berigten:

» Naar men verneemt zal aanstaanden Vrijdag, voor het provinciaal hof van Holland, de zaak dienen van *Köhler*, uit Rotterdam, beschuldigd van bedriegelijke bankbreuk, in welke zaak acht-en-twintig getuigen zullen worden gehoord.

» Naar men verneemt heeft *J. C. Bakker* zich eergisteren tegen het arrest van het provinciale hof van Holland, tweede kamer, van den 15. dezer maand, in cassatie voorzien.

» In het jaar 1827 bedroeg het getal jeugdige misdadigers beneden de 16 jaren in ons geheel vaderland 298; in 1836, beneden de 18 jaren slechts 150; terwijl in Londen alleen het getal jeugdige misdadigers beneden de 16 jaren, 3132 beliep."

— Bij het einde van 1837 bestond de Nederlandsche koopvaardijvloot uit 1394 zee-schepen, 162 fregatten, te zamen metende 111,824 lasten. Gedurende 1838 zijn door verongelukking, slooping en verkoop naar buitenslands uit de vaart geraakt 36 schepen, waaronder 5 fregatten, te zamen groot 8472 lasten. Daarentegen zijn in hetzelfde jaar op de Nederlandsche werven afgebouwd 81 schepen, waaronder 10 fregatten, te zamen metende 8970 lasten. De geheele vloot is derhalve in 1838 met 45 bodems vermeerderd en bestaat nu uit 1439 bodems, metende 117,326 lasten.

Te Brussel is onder den aanzienlijken handelstand het volgend verzoekschrift aan de kamer der vertegenwoordigers in omloop, en ter teekening berustende in het bureau van het Brusselsche Handelsblad:

Aan de heeren leden van de kamer der vertegenwoordigers.

» Mijne Heeren,

» De ondergeteekenden, handelaars, kooplieden, eigenaars en notabele ingezetenen van Brussel, smeeken U een eind te stellen aan hunnen angst, door aan te nemen de voorstellen van het gouvernement betrekkelijk het definitief vredes-traktaat.

» Onzen ondergang voor oogen hebbende, bezweeren wij U, om aan den wensch te voldoen der overgroote meerderheid van de industrielen, handelaars en burgers, die van hunnen arbeid leven.

» De vrede, Mijne Heeren! Dezen vragen wij van U, voor onze familien en voor onze arbeidslieden, wier arbeid en loon wij reeds genoodzaakt geweest zijn te verminderen, en die wij geheel zullen moeten afdanken, wanneer de tegenwoordige staat van zaken blijft voortduren.

» De vrede is de handhaving der resultaten van 1830, dezelve is het behoud van *Leopolds* troon; de eenige voorwaarde, die het zoo zwaar geschokt openbaar en bijzonder crediet weder vasthoud kan geven.

» Haast u dan om het lot van Belgie te verzekeren; onderwerpt U met de edele en moedige raadgevers van de kroon aan de opofferingen ons door de wet van de magtigeren opgelegd.

» Wij willen Belgen blijven; wij willen onzen koning behouden.

» Brussel 21 februarij 1839."

l'Independant zegt een dergelijk verzoek van een aantal aanzienlijke ingezetenen van Mons ontvangen te hebben, hetwelk hij in zijn volgend nommer zou mededeelen.

— Omtrent den uitslag der stemming van de sectien der kamer, over het voorstel van den heer *Pollenus*, opzigtelijk de inconstitutionaliteit van de aangebodene ontwerpen, blijkt nader, dat vier derzelve het voorstel afgewezen hebben, te weten; een met eenparigheid, een tweede met 11 tegen 3, een derde met 8 tegen 7 stemmen; van de vierde wordt het getal niet genoemd; twee sectien hebben de inconstitutionaliteit erkend; een met 8 tegen 6, de tweede met 5 tegen 4 stemmen.

De twee rapporteurs der 2de en 6de sectien, die bij de centrale sectie het rapport over de ontwerpen zelve, moeten uitbrengen en leden dier sectie uitmaken, de heeren *Lebeau* en *Dollez*, zijn voor de aanneming der artikelen. De eerste heeft de overhand op den heer *Deschamps* gehad, die, door zijne verbindtenissen met een deel der katholijke partij, zich tot den tegenstand gehouden acht; de laatste heeft de voorkeur boven den heer *Gendebien* gekregen. Beide de heeren, *Dollez* en *Gendebien*, zijn vertegenwoordigers van Mons. Naar gemeld wordt, zou de laatstgenoemde aan eene deputatie, hem van wege zijne lastgevers toegezonden, ten antwoord gegeven hebben, dat hij de tegenwoordige crisis, die een gevolg der onzekerheid was, niet kon ontkennen; maar dat hij door zijne antecedenten gebonden was en niet eensklaps beginselen kon verloochenen, die hij sedert acht jaren beleden had. Deze verklaring, die algemeen bekend was, had zijne verkiezing voor de centrale sectie verhinderd.

Door de verkiezing van de heeren *Lebeau* en *Dollez* en aangezien men omtrent de andere sectien reeds vermoedde, wie daar gekozen zouden worden, vleide men zich te Brussel, dat de meerderheid der centrale sectie vóór de aanneming zou zijn. De heer *Lebeau* zeide men, dat met den arbeid der centrale sectie zou belast wezen, en derzelve rapport in de kamer verdedigen.

Men verzekerde te Brussel, dat al de vertegenwoordigers dier stad voor de aanneming van de voorstellen der bewinds zijn; evenzoo die van Antwerpen en van Luik, met uitzondering voor die laatste plaats van den heer *Ernst*. Onder de vertegenwoordigers van Brugge, Gent, Mons en Namen telde men insgelijks leden, die voor de aanneming waren. In het algemeen is al, wat tot handel en nijverheid betrekking heeft, gezind om door de aanneming der voorstellen aan de tegenwoordige crisis een einde te maken.

De partij van den tegenstand, wil men, dat in de laatste dagen zich voor goed verscheidene leden heeft zien ontvallen, omtrent wier gevoelens zij onzeker was; anderen van wier tegenstand men zich stellig verzekerd hield, schijnen bijzonder in hunne gevoelens geschokt te zijn geworden door het, gisteren vermeld geschrift van den heer *de Gerlache*. De bladen der oppositie hebben aanvankelijk het stilzwijgen over dat geschrift bewaard; heden morgen echter poogde *l'Observateur* de in hetzelve aangevoerde redenen van ter zijde te wederleggen. Een der dolzinnigste patriottische bladen van Brussel, dat in Januarij bij de zending van den heer *de Gerlache* naar Londen, in loftuitingen over hem uitwijde, zegt thans ten zijnen aanzien: » Nog een ellendeling. De heer *de Gerlache*, dezelfde die voor de eeuwigdurende uitsluiting der Nassau's gestemd heeft; altijd laf bij het minste gevaar, zoekt thans de vergiffenis van den vijand te verwerven, door de uitgave eener brochure, ten voordeele der verbrokkeling."

— Het *Commerce belge* beantwoordt en zijn nommer van heden het volgende:

» Wij vernemen met genoegen, dat het gouvernement vast besloten is, om de kamer voor te komen, wanneer dezelve het besluit van een adjournement wilde nemen, 't zij bij incident of bepaaldelijk uitgesproken. Het zal de beide wetgevende kamers ontbinden, wanneer dit voorstel in de kamer van vertegenwoordigers kans hebben mogt om door te gaan. Vervolgens zal het, in een beroep op het land, het ongelijk der stijfhoofdigen aantoonen, die alles aan hunne wijze van zien willen opofferen.

— Eergisteren is de heer *White* van Brussel naar Londen vertrokken, met belangrijke depeches van de britsche legatie voor lord *Palmerston* belast.

— Bij de jongste volks-verzamelingen op het Martelaarsplein zijn zeven lieden door de policie in verzekerde bewaring genomen, alle werklieden. Woensdag hebben deze lieden een verhoor ondergaan, en waren donderdag nog niet op vrije voeten gesteld.

— In den morgen van den 20sten zijn vijf vaartuigen met krijgsmunitie geladen, van Charleroy komende, stroomaf gepasseerd, naar Luik bestemd zijnde.

— Onder het gesprokene in de zitting der belgische vertegenwoordigers van dingsdag, hebben bijzonder de verklaringen van den heer *de Merode* de aandacht getrokken. Hij begon met de gebeurtenissen aan te halen in de laatste drie maanden binnen- en buitenslands voorgevallen. Hij gaf te kennen dat tijdens hij zijnen brief aan lord *Palmerston* schreef, twee zijner ambtgenooten reeds aan de noodzakelijkheid dachten, waartoe men kon komen om de 24 artikelen aan te nemen, en uit dien hoofde zijn brief afkeurden; bij sprak van zijne pogingen bij zijn schoonzoon *Murat-Lörbert*, om in de fransche kamer der pairs ten voordeele van België te spreken, 't welk daar echter geen weerklank gevonden had. In de gesteldheid, waarin thans België verkeerde, verlangde de heer *de Merode* geen gewapenden weerstand bij eene eventuele worsteling; maar eene kalme houding, gepaard gaande met de weigering om te teekenen; daarmede zou men zijn pligt hebben gedaan, al had men daarmede ook niet anders dan den meesten uitslag verkregen. Het heeft mij smart aangedaan — dus besloot de heer *de Merode* — uit den raad te treden, waarvan ik sedert zeven jaren lid was. Maar om het door mijne ambtgenooten voorgesteld ontwerp goed te keuren, moest ik als zij van den drang overtuigd zijn, als hetzelve voor het welzijn van het grootste getal noodzakelijk makende.

— Het Luiksche dagblad *le Politique* berispt het gedrag van den president der kamer, dat dezelve de leden niet tot de orde geroepen heeft, die zich aan onbetamelijke uitdrukkingen jegens de mi-

nisters in de zitting van dingsdag schuldig maakten. — Een ander blad dier stad, *le Journal de Liège*, zegt, dat, schoon hij geen vriend van de ministers is, hij erkennen moet dat dezelve veel moed aan den dag gelegd hebben, met de verantwoordelijkheid van het gedane voorstel, dat door het algemeene belang bevolen werd, op zich te nemen.

— Het Antwerpsch Handelsblad zegt in zijn beursberigt van gisteren: »De beurs, altijd geschokt door den langen duur van den arbeid der wetgevende kamer, verliest niets van zijne hoop, wat ook de agenten van den tegenstand zeggen en doen. Men sprak er over de meening van eenen minister, ten aanzien van de ontbinding, bevestigende dit hetgeen wij hierboven zeiden. Het staatkundig nieuws bepaalde zich tot één punt; te weten: de kamer; men gevoelt dat er in onze fondsen geen variatie kan komen, zoolang er geen bepaald besluit is."

— Te Antwerpen waren gisteren (22 *Februarij*) genoteerd: Belg. 98; 3 pCt. 68½; Spanje 17⅛; Nap. r. 93; Rom. L. 100 drie achtste; Certif. te Antw. 99¼; Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. v.

NAGEKOMEN BERIGTEN.

De uitslag van het onderzoek in de sectien van de kamer der [illegible] over de gedane voorstellen van toetreding, is gewezen als volgt:

In de eerste sectie hebben zich 8 leden voor de aanneming verklaard, 6 daartegen, 2 leden hebben zich onthouden. Tot rapporteur is gekozen de heer *Behr*.

In de tweede sectie 5 voor de aanneming, 9 tegen; 3 leden onthouden zich; rapporteur, de heer *Lebeau*.

De derde sectie heeft nog geen rapporteur benoemd; *l'Indépendant* kondigt aan, dat het de heer *Verhaegen*, een voorstander der aanneming, zal zijn.

In de vierde sectie 9 voor de aanneming, 5 voor de verwerping, 3 onthouden zich; rapporteur, de heer *Liedts*.

In de vijfde sectie 6 stemmen voor de aanneming, 7 tegen, 3 onthouden zich; rapporteur de heer *van Volxem*.

In de zesde sectie 7 voor de aanneming, 5 tegen, 1 lid onthoudt zich; rapporteur de heer *Dolez*.

Volgens deze opgave zouden er alzoo, de derde sectie niet medegerekend, 37 leden voor de aanneming der voorgestelde artikelen zijn, 32 tegen dezelve en 12 leden, die zich onthouden hebben in de sectien, maar die men zich vleit, dat bij de stemming in de kamer het bewind zullen bijvallen. Opmerkelijk is het, dat onder de gekozene leden der centrale sectie zich geen enkele voorstander van den tegenstand bevindt. Deze sectie is tegen heden (zaturdag) middag ten twee ure bijeengeroepen.

— Het dagblad van Charleroy verzekert, dat de provinciale raad van Luxemburg, weldra de Indienstneming van vrijwilligers in het gerief uitspreken zal.

— De [illegible] Donderdag avond te Antwerpen aangekomen, [illegible] aldaar in garnizoen liggende 7de regement gejuicht.

COALITIE. — THIERS.

Sedert dat de koning der Franschen door de ontbinding der kamers zijne wijze van bestuur heeft onderworpen aan het oordeel des lands, ontbreekt het niet aan allerlei kunstmiddelen om de kiezers in eenen doolhof rond te leiden, waaruit de eerste gereede hand hen trekken zal, om heu ten voordeele van den man harer keuze de lotbus aan te bieden en uit te noodigen om daarin eenen vooraf aangeduiden naam te werpen. De regering heeft gemeend niet naïtig te moeten zijn, om tegenover de kuiperijen van de onderscheidene fracties der oppositie gelijke maatregelen te beramen, en tegen elk manifest een antwoord over te stellen. Kortelings [illegible] op de oproeping van Guizot, heden is het die van Thiers, [illegible] die van Odilon Barrot, dan wederom die van Berryer [illegible], die niet onder de oogen wordt gebragt, en wonderlijk [illegible] zelfs verschillenden denktrant hebbende personen komen allen daarin overeen, dat het tegenwoordig bestuur moest omvergeworpen worden. In het manifest van Thiers is zijn gevoelen uiteengezet, dat het bestuur in alle zaken het doel is voorbij gegaan. Als men zich moest bepalen tot het herstellen der materiële orde, heeft het de maatregelen van gestrengheid boven noodzaak en nut vermeerderd, in stede van die noodige onpartijdigheid, die in 1830 het bestuur bewoog zich te verzetten tegen eene terugwerking op het personeel der administratie en der geestelijkheid, is het nu, opzigtens de vijanden der revolutie, gekomen tot die averegelsche voorkomendheden, die de nieuwe gouvernementen zoo eigen zijn, welke niet weten te wachten dat men tot haar komt. In plaats van het stelsel van eenen krachtigen en duurzamen vrede, dat bestaan moest in het gerustestellen van Europa zonder de belangen der revolutie te verlaten, is men overgegaan tot die verwarde staatkunde, beurtelings vreesachtig en onvoorzigtig, die al wat de staatkunde der kabinetten van 13 Maart en 11 October had beschermd en bewaard, nu aan hun lot overlaat, en die zelfs door dat verlaten den vrede zelven niet waarborgt. Wanneer Thiers komt tot de ontwikkeling van dat oordeel, dan zou hij gewild hebben, dat in stede van Ancona, volgens den tekst van een traktaat te verlaten, het vertrek der troepen was uitgesteld, onder voorwendsel van nieuwe onderhandelingen. Dan moest in de Belgische aangelegenheid het traktaat der XXIV artikelen eveneens zijn gewijzigd geworden als de bekende XVIII. Dan behoorde, opzigtens Spanje, eene Fransche vloot de koningin-regentes ter hulp te zijn gekomen. Om den vrede te bekomen, moet men sterk zijn: en daarvoor behoorde men niet op zich-zelf te staan. Zwitserland, Belgie, Frankrijk, Spanje en Engeland moesten eene vereeniging daarstellen, die in vervolg van tijd meer en meer gewigtig werd. Maar wat zal de kiezer zich afvragen, als hij, met dat manifest in de hand, een blik slaat op dat land dat hij vertegenwoordigt. Vindt hij niet het land in rust, de stoffelijke welvaart meer en meer toenemende, den Franschen wapenroem gevestigd, het krediet toegenomen, het Vaderland buitenslands geacht en ontzien; en juist door een krachtig binnenlandsch bestuur, dat ook bij de handhaving van traktaten meent, dat de eer niet alleen in wapenroem, maar ook in de handhaving van zijn gegeven woord en handteekening bestaat? Wal zal de kiezer doen, wanneer hij weldra vermeent, dat de partij voor den vrede in Belgie de overhand heeft gehouden, en dat Belgie toegetreden is, tot de laatste voorstellen der Conferentie, die geenszins de vroeger aangenome XXIV artikelen zijn; want daarvan hebben zij [illegible] naam behouden; maar inderdaad de *gewijzigde* XXIV artikelen heeft aanvaard, waarbij Belgie's toestand tegenover Nederland nog meer verbeterd is geworden? Zal de kiezer niet moeten overtuigd worden, dat inderdaad de vrede juist daardoor minder gevaar loopt, dat zelfs naar het oordeel van Thiers, eene vredes-traktaat tusschen Belgie en Nederland gesloten wordt, waarvan de voorwaarden vrij voordeeliger voor Belgie zijn, dan het immer zich had kunnen voorstellen? Voorwaarden die het te danken heeft aan de ondersteuning van het believende Fransche bestuur, dat men wil omverwerpen? Zag de kiezer dan de gunstige uitkomsten niet in, van de ten uitvoer legging van het traktaat met Oostenrijk, opzigtens de terugtrekking der Fransche troepen uit *Ancona*, en herinnerde hij zich niet, dat door de indienstneming van eenige Zwitsersche regimenten, de Paus de hulp der Oostenrijkers niet meer behoeft in te roepen? Maar Spanje dan? Wie meer dan Thiers heeft hij eene veranderde staatkunde daaromtrent belang? Maar de gewapende interventie geeft den oorlog; daarom trad Thiers af. Ondanks de voorzigtige en omzwachtelde voordragt zijner denkwijze, toont Thiers niet aan, waardoor eigenlijk het land in nood verkeert; en de oplossing der zamenspanning met allerlei slag van staatkundige vijanden, die in hoofddoel verschillen, die zóó louter toevallig is, beduidt daarom niets, omdat Thiers, evenmin als Guizot, met redenen opgeven kan, wat er volgen zal, als het bestuur is omvergeworpen. Het is ligt af te breken, het opbouwen vordert kunst en arbeidstijd. Van welke meerderheid is men verzekerd, als hij, Thiers, aan het bestuur komt. Zal dan Guizot en de overige hoofden der coalitie niet hunne banieren van de zijne scheiden, en met hem strijden om het gezag? De vraag, zoo zal de kiezer zeggen, is niet, hoe het gemakkelijkst af te breken? maar, wat daarvoor in plaats te stellen, dat al de vereischten van een goed en krachtig bewind in zich vereenigt? de vraag is niet, of de koning slechts regeert en niet bestuurt; of het bewind slechts uit ministers bestaat; maar dan herleeft de reeds op 7 Augustus 1830 besliste vraag, of men een koning hebben zal? want waartoe dezen zoo duur te betalen, als hij dit geld trekt *om niets te doen*. Als de invloed op het landsbestuur niet begrepen is in het denkbeeld van regeren, waartoe dan nogmaals een koning in Frankrijk? Maar Thiers vergeet wat hij vroeger schreef; de kiezer is dat niet vergeten.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Het regeringsblad van *Weimar* heeft in het begin dezer maand eene wet bekend gemaakt, omtrent de bescherming van den eigendom van werken voor wetenschap en kunst tegen nadruk en nabootsing, hoofdzakelijk overeenkomende met de deswege in *Pruissen* sedert 1837 ingevoerde bepalingen. — De oostenrijksche regering heeft, naar uit *Weenen* geschreven wordt, de kostbare verzameling van voorwerpen van natuurlijke historie, door den vermaarden reiziger vrijheer Karel von Hugel bijeengebragt, tegen eene jaarlijksche van 3000 fl. en eene kapitale som van 36,000 fl. aangekocht. De verzameling is de vrucht van ijverige nasporige gedurende een groot getal jaren, en zou den verzamelaar daarenboven omtrent 100,000 fl. gekost hebben. — De vermaarde Noorweegsche violist Ole Bull bevindt zich thans weder te *Berlijn* en maakt daar den grootsten opgang.

ITALIE. — De directeur van het observatorium te *Napels*, de heer CAPOCCI, heeft een belangrijk verslag bekend gemaakt omtrent door hem in de vorige maand gedane waarnemingen aan de zon. » Met meteorologische waarnemingen bezig zijnde — dus schrijft hij — ontdekte ik den 25sten Februarij des morgens ten negen ure, in eene zonnevlek, herhaalde en zeer merkwaardige veranderingen en bewegingen. Tot mijn bijzonder genoegen, kon ik dezelve ook toonen aan den engelschen sterrekundige, den generaal BRISBANE, die zich juist op het observatorium bevond. Tot heden wisten de sterrekundigen nog weinig bepaalds over den aard der zonnevlekken; het meerendeel hield zich echter aan het gevoelen van HERSCHELL, dat deze vlekken voor openingen moesten gehouden worden in den lichtenden dampkring welken de zon omgeeft, en waardoor het op zich zelf donkere ligchaam van de zon zigtbaar werd. Verscheidene sterrekundigen hebben veranderingen in deze zonnevlekken waargenomen; ik zelf heb daarover in de sterrekundige berigten van 1827 bijzonderheden medegedeeld, en geloof thans tot volkomen zekerheid daaromtrent gekomen te zijn. De zonnevlekken zijn werkelijk verbazend groote, trechtervormige openingen van de lichtgevende atmospheer, welke de zon omgeeft, waardoor de duistere massa van het zonneligchaam zigtbaar wordt; zij ontstaan door de verspreiding van eene niet lichtgevende, maar echter doorschijnende vloeistof, die den lichtenden dampkring verdrijft, denzelven aan den rand den opening tot eene massa ophoopt en in lange strepen van veel helderder licht dan het overig gedeelte van dien dampkring, doet verspreiden. Deze opkomende vloeistof veroorzaakt, door de verschillende rigtingen die zij neemt, verbazende veranderingen in de gezegde openingen, vooral in den bovensten omtrek derzelve, zoodanig als die bij geen ander hemelligchaam worden waargenomen. De hevigheid, met welke zij doorde lichtende atmospheer heen dringt, doet naar de werking van electrische krachten denken. Aan den grootste dier zonnevlekken of trechtervormige openingen merkte ik het volgende op: Derzelver bovenste ruimte zou daar naauwkeurige berekeningen onze aarde wel dertien tot vijftien malen kunnen bevatten; het benedengedeelte vier of vijfmalen. Dit tweede gedeelte of het bekken der opening, scheen nog op eenen zeer grooten afstand van het donkere zonneligchaam verwijderd; de geheele diepte der opening kan wel 1400 geographische mijlen bedragen hebben. In korten tijd veranderde de bodem der opening zich zoodanig voor mijne oogen, dat dezelve nu viermaal onze aarde, dan naauwelijks *Europa* kon bevatten. Deze laatste en kleinste opening duurde echter steeds zeer kort, daar de vloeistof weder telkens met vernieuwde kracht doordrong, de lichtgevende massa verdreef en de vorige ruime opening herwon. Ook de opening zelve veranderde van plaats met ongelooflijke snelheid, zoodat zij, de aarde bij het zonneligchaam vergeleken, nu in *Europa*, dan in *Amerika* zich toonde. Deze naauwkeurige waarnemingen heb ik te danken aan de voortreffelijke glazen, *a luce bianca*, van DOLLOND te *Londen*. Waarschijnlijk zullen dezelfde waarnemingen ook op andere observatoriums zijn gedaan. Onlangs nog verzocht mij de sterrekundige QUETELET te *Brussel*, om mededeeling mijner vroegere opmerkingen omtrent de zonnevlekken; hij zal verbaasd staan wanneer hij zulke belangrijke ontdekkingen hieromtrent vernemt."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 54¾, dertien zestiende; dito 5 pCt. 100 dertien zestiende, ¾; Kansbill. 27, 26 15/16; Amort. Synd. 4½ pCt. 94⅝; Handelm. 176, 175¾, drie zestiende; Sp. Ardoin 17 vijf zestiende, drie achtste; Oude Russen 105.

TE HUUR OF TE KOOP.

Eene aanzienlijke HUIZINGE, met TUIN, STAL, enz., te *Geertruidenberg*, benevens eene BAND-FABRIEK, die met succes kan worden uitgeoefend, en voor groote uitbreiding vatbaar is. Adres franco bij de Uitgevers dezer.

De Notaris VAN NOUHUYS, residerende te *Ostendrecht*, daartoe benoemd door de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, zal den 20. Maart 1839, provisioneel, en den 3. April 1839, finaal, 's namiddags om 4 uren, bij H. VAN BEKHOVEN, te *Woensdrecht*, voor de Erve J. KOEKHOVEN, publiek Verkoopen:

Eene kapitale *HOFSTEDE*, met onderscheidene perceelen LAND, ten hooge en grootendeels in den *Zuid-* en *Prins Carels-Polder* te *Woensdrecht*, groot cirka 30 bunders.

DE NOORD-BRABANDER,
POSTWAGEN-ONDERNEMING
VAN
J. VAN DEN BRINK EN A. ROPS, IN COMP.,
tusschen BREDA en BERGEN-OP-ZOOM, vice versa.
MET INGANG MAART 1839.

Vertrek van	BREDA	des morgens ten	7½	ure.
Aankomst te	ETTEN	» » »	8¾	»
—— »	ROOSENDAAL	» » »	10½	»
—— »	BERGEN-OP-ZOOM	» middags »	12½	»
Vertrek van	BERGEN-OP-ZOOM	» » »	1	»
Aankomst te	ROOSENDAAL	» » »	3	»
—— »	ETTEN	» » »	4¾	»
—— »	BREDA	» » »	6	ure.

De Kantoren zijn gevestigd:
Te *Breda*, in het *Wapen van Nassau*, Directeur P. VAN DEN BRINK.
Te *Roosendaal*, in *de Zwaan*, » CH. BUYSEN.
Te *Bergen-op-Zoom*, in *de drie Trompetters*, Direct. J. HOZEMANS.

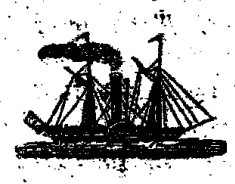

SNELVARENDE STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN,
Beide met Machines van lage drukking,
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.
Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
ieder Zondag, Dingsdag en Donderdag,
's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
ieder Maandag, Woensdag en Vrijdag,
's morgens ten 6 ure.

Zullende op de eerst gezegde dagen, bij aankomst te *Rotterdam*, dadelijk eene zeer geschikte ingerigte DILIGENCE gereed zijn, om de Reizigers naar *'s-Hage* te vervoeren, alwaar op de laatstgenoemde dagen, 's morgens ten half vier ure te *'s-Hage* bij J. STAAS, aan de Bierkade, eene DILIGENCE zullen gevonden, om voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* te komen.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE.
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
FEBRUARIJ en MAART 1839.

Van Middelburg.		Van Rotterdam.	
†Donderdag 28,	's morg. 4 uur.	†Dingsdag 26,	's morg. 7 uur.
†Zondag 3,	» 3½ »	†Vrijdag 1,	» 5 »

NB. De overvaart op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Strooms-tegenstand, van langeren duur dan op de overige.

*** *Berigt aan de inteekenaars van het Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden door A. J. van der Aa, tevens bevordering van eenige Vaderlandsche Geschriften uitgegeven.*

Uit erkentenis voor het aanzienlijk getal inteekenaars, welke deze kostbare onderneming wel hebben willen schragen, en de lot, die het in meest alle tijdschriften is te beurt gevallen, heeft de uitgever J. Noorduyn, te Gorinchem, besloten, in plaats van, volgens het prospectus, eenen ordinair gegraveerden titel te leveren, een fraai op staal gegraveerd *vignet* en *titel* te doen vervaardigen. Deze verandering in het ontwerp verhinderde de verzending der gereed liggende derde en vierde Aflevering, wanneer het eerste deel compleet is, en waarbij dat vignet behoort. In de eerste helft van Maart hetzelve gereed zijnde, zullen die Afleveringen alsdan worden verzonden, waarna de uitgeving finaal gesloten is. Met de bewerking van het tweede deel wordt inmiddels voortgegaan.

Bij denzelfden uitgever is van de pers gekomen en algemeen verzonden:

Naam- en Ranglijst der Officieren van het Koninklijke leger der Nederlanden en van Nederlandsch Indië, Achtste Jaargang 1839, buiten inteekening f 1.20.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers